

Sygn. akt V KK 356/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Rafał Malarski (sprawozdawca)

Protokolant Anna Korzeniecka-Plewka

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego,
w sprawie **M.K.**

skazanego z art. 178 a § 1 i 4 kk i art. 180a kk w zw. z art. 11 § 2 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 29 marca 2018 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 23 marca 2017 r., sygn. akt IV Ka(...),

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w O.

z dnia 15 listopada 2016 r., sygn. akt II K(...),

**uchyla zaskarżony wyrok w części utrzymującej w mocy
rozstrzygnięcia o środkach karnych i przekazuje
sprawę w tym zakresie Sądowi Okręgowemu w K. do
ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O., wyrokiem z 15 listopada 2016 r. wydanym w trybie określonym w art. 343 k.p.k., uznał M.K. za winnego przestępstwa określonego w art. 178a § 1 i 4 k.k. i art. 180a k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., polegającego na prowadzeniu w dniu 22 marca 2016 r. samochodu osobowego marki M – B 300 CE na drodze publicznej, znajdując się w stanie nietrzeźwości, w okresie obowiązywania dwóch zakazów prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonych w związku ze skazaniem za przestępstwa, a nadto nie stosując się do dwóch decyzji Starosty O. o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami, i za to wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz orzekł wobec oskarżonego dwa środki karne: zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych wszelkich kategorii w ruchu lądowym na okres 4 lat (art. 42 § 2 k.k.) i świadczenie pieniężne w kwocie 10000 zł (art. 43a § 2 k.k.). Sąd Okręgowy w K., po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2017 r. apelacji Prokuratora Rejonowego w O.W. na niekorzyść oskarżonego (skarżący postawił zarzut obrazy art. 42 § 4 k.k.), utrzymał w mocy pierwszoinstancyjny wyrok, stwierdzając w uzasadnieniu, że „omyłkowo nie skorygował zaskarżonego wyroku we wskazanym przez apelację zakresie”.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego, na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., na niekorzyść skazanego wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarżając wskazany wyrok w całości, podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegającego na wadliwej kontroli instancyjnej i niezasadnym utrzymaniu w mocy orzeczenia zapadłego z obrazą prawa materialnego, mianowicie art. 42 § 3 i 4 k.k., który obligował do wydania wobec skazanego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio. W konsekwencji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna w stopniu ewidentnym. Oceny tej nie zmienił fakt wadliwie skonstruowanego jej *petitum* (zob. wyr. SN z 22 maja 2014 r., III KK 123/14).

O ile wywody skarżącego dotyczące obrazy prawa procesowego (art. 335 § 1 k.p.k. w zw. z art. 343 § 7 k.p.k.) i prawa materialnego (wobec ponownego

skazania M.K. za czyn z art. 178 § 4 k.k. obligatoryjne było orzeczenie w myśl art. 42 § 3 i 4 k.k. dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych) na etapie pierwszoinstancyjnym zasługiwały na pełną aprobatę i o ile wypadało zgodzić się z tezą o rażącym naruszeniu przez Sąd *ad quem* art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k., o tyle – zdaniem Sądu Najwyższego – nie sposób zgodzić się z poglądem, że zmianę wyroku przez Sąd odwoławczy na niekorzyść oskarżonego musiałaby poprzedzać jego zgoda na takie rozstrzygnięcie. Formułując stanowisko o niemożności wydania *in concreto* przez Sąd drugiej instancji reformatoryjnego orzeczenia przez zastosowanie dożywotniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych z uwagi na niezgodnienie tego z oskarżonym, uszło uwagi skarżącego ugruntowane już w judykaturze zapatrywanie, że kontrolę instancyjną wyroku wydanego w trybie określonym w art. 343 k.p.k. przeprowadza się na zasadach ogólnych (zob. uchw. 7 sędziów SN z 25 września 2013 r., I KZP 5/13, OSNKW 2013, z. 11, poz. 92). Odwołując się do wszechstronnej i wyczerpującej argumentacji wyłożonej w uzasadnieniu wskazanej uchwały, trzeba podkreślić, że porozumienie pomiędzy oskarżycielem i oskarżonym zawarte w trybie określonym w art. 335 k.p.k. nie wiąże sądu drugiej instancji; w wyniku zaskarżenia wydanego w tym trybie wyroku dochodzi do zniszczenia celów, dla których wcześniej porozumienie zostało zawarte. Innymi słowy, wniesienie apelacji zrywa zawartą przez strony ugodę. Motywując podany punkt widzenia, warto zwrócić uwagę na negatywne konsekwencje, jakie implikowałoby przyjęcie przeciwnego zapatrywania. Prowadziłoby ono do znacznej dysfunkcjonalności postępowania odwoławczego; w istocie organ *ad quem* zmuszony byłby co do zasady wydawać wyrok o charakterze kasatoryjnym, mimo że naruszenie prawa było nader oczywiste i możliwe do skorygowania w instancji odwoławczej.

Dlatego Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Okręgowego w K. w części utrzymującej w mocy rozstrzygnięcia o środkach karnych i przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania (art. 537 § 2 k.p.k.). W świetle art. 447 § 3 zd. 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. zaskarżenie kasacją wyroku odwoławczego wyłącznie w zakresie jednego ze środków karnych oznaczało, że zakresem zaskarżenia została objęta całość rozstrzygnięcia w przedmiocie środków karnych.

W ponownym postępowaniu apelacyjnym będzie zatem w pełni dopuszczalne skorygowanie błędu popełnionego przez Sąd *a quo*; nastąpić to powinno zarówno przez uchylenie rozstrzygnięcia o środku karnym z art. 42 § 2 k.k. i orzeczenie w to miejsce środka karnego wnioskowanego w prokuratorskiej apelacji, jak i przez wydanie orzeczenia odnoszącego się do środka karnego z art. 43a § 2 k.k.

a.ł